

УДК 330.341.1: [338.483.13:392.72](477)

Дурманова Г.А.¹

Зацепіна Н.О.²

¹студ. гр. МТУЗ-114м ЗНТУ

²канд. пед. наук, доц. ЗНТУ

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРЕВАГИ ЕКО-ТУРИЗМУ

За прогнозами експертів Всесвітньої туристичної організації (ВТО) екологічний туризм буде і надалі розвиватися такими ж високими темпами. І це в першу чергу благотворно вплине на економічний розвиток країн, що розвиваються, які ще не втратили свої безцінні природні ресурси. Яскравий приклад, туризм в Тиві, який в останні роки розвивається саме як екологічний, з урахуванням національних особливостей республіки та її природних пам'яток.

Проблемам та перспективам розвитку екотуризму як в Україні, так і у світі загалом присвячені наукові розробки вітчизняних та зарубіжних учених. У дисертаційній праці Т. В. Бочкарьової розглянуто сучасне поняття екотуризму, прийняте в міжнародних документах, проаналізовано міжнародний досвід у цій сфері господарської діяльності, оцінено можливість застосування набутого досвіду в умовах малих міст України. У праці А. С. Кускова визначено основні цілі та критерії, яким повинен відповідати екологічний туризм, різноманітність його напрямів, ресурси. У науковій статті В. В. Храбовченко знайдені й докладно розглянуті передумови зародження та історія розвитку екотуризму, концепція сталого розвитку сучасного туризму, можливості управління впливом туризму на природні туристські ресурси та вигоди від екотуризму, динаміка зростання і перспективність екотуристського ринку.

Мета статті – вивчити сучасну концепцію екотуризму, його переваги, зібрати інформацію щодо сучасного стану. Еко-туризм у світі, про який нічого не знали до вісімдесятих років минулого століття, останнім часом набирає обертів на світовому туристичному ринку як окремого сектора. Тому, необхідно виокремити переваги еко-туризму, такі як: збагаченні туристів життєво важливими знаннями; емоційне оздоровлення (позбавлення від міського стресу); формування толерантного ставлення до незнайомої культури і етносів; виробництво екологічно чистих продуктів харчування; розвиток спеціальної освіти, спрямованого на придбання туристських і природоохоронних професій.

Бурхливий розвиток екотуризму у світі протягом останніх десятиліть пояснюється не тільки погіршенням навколишнього середовища, але й дедалі більшим «окультуренням» популярних районів відпочинку – гірських

курортів, узбереж теплих морів тощо. Особливостями екотуризму є: стимулювання та задоволення бажання спілкуватися з природою; ознайомлення з живою природою, а також із місцевими звичаями й культурою; запобігання негативному впливові на природу й культуру; сприяння охороні природи та природних ресурсів; екологічна освіта і просвіта; участь місцевих жителів й отримання ними доходів від туристичної діяльності; економічна ефективність і забезпечення соціально-економічного розвитку територій; сприяння сталому розвитку відвідуваних регіонів («Україна на ВТО»). Одним із завдань української асоціації активного та екологічного туризму є формування спільного бачення явищ і процесів українського туристичного середовища учасниками для ефективного співробітництва, поліпшення якості послуг та розвитку галузі. Україна має немало природно-кліматичних умов і ландшафтів, володіє значною культурно-історичною спадщиною. Відповідно до цього, вона має шанс долучитися до світового екотуристичного процесу.

Проаналізувавши основні напрями розвитку екологічного туризму у світі, а також зважаючи на основні положення концепції «сталого розвитку», можемо сформулювати висновок, що в Україні екологічний туризм перебуває на початковій стадії розвитку. Екотуристичні мандрівки організовуються переважно самостійно, комерційна діяльність у цьому напрямі лише зароджується. Однак виокремлюють два шляхи розвитку екологічного туризму – «американський» та «європейський». Україна володіє достатніми екотуристичними ресурсами, використання яких, поряд зі зростаючим попитом на туристичні послуги, закономірно сприятиме інтенсифікації розвитку інфраструктури та територіальній організації екотуристичної діяльності.